

Samling af Afgørelser

Sag T-27/10

**AC-Treuhand AG
mod
Europa-Kommissionen**

»Konkurrence — karteller — markedet for tin- og ESBO/estere-varmestabilisatorer — beslutning, der fastslår to overtrædelser af artikel 81 EF og artikel 53 i EØS-aftalen — rådgivningsvirksomhed, der ikke driver virksomhed på det omhandlede marked — bøder — annullationspåstand — begrebet virksomhed — princippet om, at strafbare forhold og straffe skal have lovhjemmel — overtrædelsens varighed — forældelse — den administrative procedures varighed — rimelig frist — ret til forsvar — for sen underretning om undersøgelsesproceduren — loft på 10% af omsætningen — sanktioner for to overtrædelser i en enkelt beslutning — begrebet en enkelt overtrædelse — påstand om ændring — bøders størrelse — overtrædelsens varighed — den administrative procedures varighed — retningslinjer for beregningen af bøder af 2006 — afsætningens værdi — symbolsk bøde — fuld prøvelsesret«

Sammendrag – Rettens dom (Tredje Afdeling) af 6. februar 2014

1. *Karteller — en virksomheds ansvar — Kommissionens beslutning, hvori det fastslås, at en rådgivningsvirksomhed, som ikke er aktiv på det berørte marked, men som aktivt og forsætligt har bidraget til kartellet, er medansvarlig — overtrædelse af artikel 81 EF samt af princippet om, at strafbare forhold og straffe skal have lovhjemmel — foreligger ikke*

(Art. 81, stk. 1, EF)

2. *Konkurrence — administrativ procedure — kommissionsbeslutning, der fastslår en overtrædelse — Kommissionen har bevisbyrden for en overtrædelse og dennes varighed — omfanget af bevisbyrden — graden af præcision, der kræves af de beviser, som Kommissionen har lagt til grund — en række af indicier — bevismæssige forpligtelser for virksomheder, der bestrider overtrædelsens eksistens eller anfægter dets varighed*

(Art. 81 EF; Rådets forordning nr. 1/2003, art. 2)

3. *Konkurrence — administrativ procedure — overholdelse af retten til forsvar — overholdelse af en rimelig frist — forpligtelse for Kommissionen til at underrette de virksomheder, der er berørt af en undersøgelse, om muligheden for at træffe beslutning om undersøgelsesforanstaltninger eller retsforfølgning før fremsendelsen af klagepunkter — foreligger ikke*

(Art. 81 EF; Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 41, stk. 1; Rådets forordning nr. 1/2003)

4. *Konkurrence — administrativ procedure — Kommissionens forpligtelser — overholdelse af en rimelig frist — annullation af en beslutning, der fastslår en overtrædelse, under henvisning til, at den administrative procedure var uforholdsmæssig lang — betingelse — indgreb i de berørte virksomheders muligheder for forsvar — den uforholdsmæssigt lange procedures påvirkning af indholdet af Kommissionens beslutning — foreligger ikke*

(Art. 81 EF; Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 41, stk. 1; Rådets forordning nr. 1/2003)

5. *Karteller — aftaler og samordnet praksis, der udgør en enkelt overtrædelse — begreb — kriterier — fælles mål og en overordnet plan — aftalerne fremstår som et supplement til hinanden*

(Art. 81, stk. 1, EF)

6. *Konkurrence — bøder — størrelse — fastsættelse — relevante retsregler — retningslinjer vedtaget af Kommissionen — Kommissionens skøn — domstolsprøvelse — Rettens fulde prøvelsesret*

(Art. 261 TEUF og 263 TEUF; Rådets forordning nr. 1/2003, art. 23, stk. 2, og art. 31; Kommissionens meddelelse 2006/C 210/02, punkt 9-13, 36 og 37)

1. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 43-46)

2. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 55-64, 75, 88-92, 124, 135, 147-151, 159 og 162)

3. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 170-178 og 184-191)

4. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 203-211, 215-220 og 277-283)

5. På konkurrenceområdet vedrører begrebet en enkelt overtrædelse en situation, hvor flere virksomheder har deltaget i en overtrædelse bestående af en vedvarende adfærd, hvor der forfølges et enkelt økonomisk formål med henblik på at fordreje konkurrencen, eller af individuelle overtrædelser, som er indbyrdes forbundet af et fælles mål (idet samtlige dele har det samme formål) og de samme aktører. En tilsidesættelse af artikel 81, stk. 1, EF kan ikke alene foreligge ved en enkeltstående handling, men også ved en række handlinger eller en sammenhængende adfærd. Denne fortolkning kan ikke anfægtes under henvisning til, at et eller flere elementer i rækken af handlinger eller i den sammenhængende adfærd også i sig selv og isoleret betragtet kan udgøre en tilsidesættelse af den nævnte bestemmelse. Når de forskellige handlinger indgår i en »samlet plan«, fordi de har det samme formål, nemlig at fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, kan Kommissionen med rette pålægge ansvaret for disse handlinger på grundlag af deltagelsen i overtrædelsen betragtet i sin helhed.

Begrebet et fælles mål kan således ikke fastsættes under en generel henvisning til en konkurrenceforvridning på det af overtrædelsen berørte marked, eftersom indgrebet i konkurrencevilkårene, som formål eller virkning, udgør et væsentligt forhold ved enhver adfærd, som er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 81, stk. 1, EF. Med henblik på at kvalificere forskellige former for udvist adfærd som en enkelt og vedvarende overtrædelse skal det kontrolleres, om de fremstod som et supplement til hinanden i den forstand, at hver af disse handlinger skulle bidrage til

at imødegå en eller flere konsekvenser af den normale konkurrence og gennem et samspil bidrog til virkeliggørelsen af de af overtræderne tilstræbte samlede konkurrencebegrænsende virkninger i forbindelse med en overordnet plan med et fælles mål. Der skal i denne forbindelse tages hensyn til enhver omstændighed, som kan godtgøre eller rejse tvivl om den nævnte forbindelse, såsom anvendelsesperioden, indholdet og i sammenhæng hermed formålet med de pågældende forskellige former for adfærd.

Den omstændighed, at der er tale om markeder for forskellige produkter, selv om det drejer sig om beslægtede produkter, er et kriterium, der er relevant for fastlæggelsen af rækkevidden og dermed sammenfaldet mellem overtrædelserne af artikel 81. Den omstændighed, at de to karteller eventuelt måtte omfatte to produktmarkeder, udelukker imidlertid ikke nødvendigvis, at de indgår i samme overordnede plan, for så vidt som det kan fastslås, at de fremstår som et supplement til hinanden hvad angår betingelser og koordination.

Kvalificeringen af en ulovlig adfærd som én og samme overtrædelse eller som flere særskilte overtrædelser er i princippet ikke uden følger for den bøde, der kan pålægges, idet konstateringen af, at der er blevet begået flere særskilte overtrædelser, kan føre til pålæggelse af flere særskilte bøder, som hver især ikke overstiger de i artikel 23, stk. 2, i forordning nr. 1/2003 fastsatte grænser, dvs. under overholdelse af det øvre loft på 10% af den omsætning, som er opnået i regnskabsåret forud for vedtagelsen af beslutningen.

(jf. præmis 230, 238-241, 249 og 255)

6. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 286-314)